

Sygn. akt I ACa 1209/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 listopada 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Piotr Wójtowicz
Sędziowie :	SA Lucyna Świdowska-Pilis SO del. Lucyna Morys-Magiera (spr.)
Protokolant :	Barbara Białożył

po rozpoznaniu w dniu 13 listopada 2018 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W.

przeciwko A. J. (1) i K. J.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanych

od wyroku Sądu Okręgowego w Częstochowie

z dnia 31 maja 2017 r., sygn. akt I C 135/17,

- 1) oddala apelację;
- 2) zasądza solidarnie od pozwanych na rzecz powódki 4 050 (cztery tysiące pięćdziesiąt) złotych z tytułu kosztów postępowania apelacyjnego;
- 3) przyznaje od Skarbu Państwa-Sądu Okręgowego w Częstochowie na rzecz adwokata E. K. (...) (cztery tysiące czterysta dwadzieścia osiem) złotych, w tym 828 (osiemset dwadzieścia osiem) złotych podatku od towarów i usług, z tytułu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanej z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

SSO del. Lucyna Morys-Magiera	SSA Piotr Wójtowicz	SSA Lucyna Świdowska-Pilis
-------------------------------	---------------------	----------------------------

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym 12 stycznia 2017r. powód (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. wniósł o zasądzenie solidarnie od pozwanych A. J. (1) i K. J. kwotę 200.000zł z tytułu hipoteki umownej zwykłej ustanowionej na rzecz powoda obciążającej nieruchomości położoną w L. dla której Sąd Rejonowy w L. V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW nr (...), z zastrzeżeniem pozwanym prawa do powołania się w postępowaniu egzekucyjnym na ograniczenie ich odpowiedzialności do nieruchomości położonej w L., dla której Sąd Rejonowy w L. V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW nr (...), gdzie na rzecz powoda ustanowiono hipotekę umowną zwykłą w kwocie 400.000zł, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanych kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, że 6 kwietnia 1999r. Bank (...) Spółka Akcyjna zawarła z (...) S.C. umowę nr (...) o kredyt krótkoterminowy w rachunku bieżącym z późniejszymi zmianami. Na podstawie tej umowy Bank udzielił pozwanym kredyt w kwocie 400.000zł, na okres od dnia 26 kwietnia 1999r. do 20 kwietnia 2000r. Spłata kredytu została zabezpieczona m.in. hipoteką umowną zwykłą w kwocie 400.000zł, ustanowioną na nieruchomości położonej w L. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w L. V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW nr (...). Z uwagi na nierealizowanie wpłat, wierzyciel dokonał wypowiedzenia umowy, wzywając do zwrotu całego zadłużenia. Bank (...) Spółka Akcyjna wystawił 10 listopada 2000r. bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) przeciwko pozwanym, opatrzony następnie sądową klauzulą wykonalności. W oparciu o ten tytuł pierwotny wierzyciel wszczął postępowanie egzekucyjne. Na podstawie umowy o przelew wierzytelności z 3 października 2011r. powód nabył wierzytelność z tytułu umowy nr (...) o kredyt krótkoterminowy w rachunku bieżącym z 26 kwietnia 1999r. z późniejszymi zmianami, wobec A. J. (1), (...) S.C. Wraz z wierzytelnością przeszły na powoda wszelkie związane z nią prawa, a w szczególności roszczenie o zaległe odsetki oraz prawo naliczania dalszych odsetek.

Sąd Okręgowy w Częstochowie 31 stycznia 2017r. wydał w sprawie o sygn. akt I Nc 17/17 nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym, w którym nakazał pozwanym A. J. (1) oraz K. J., aby zapłacili powodowi kwotę 200.000zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w wysokości 7 % w stosunku rocznym i dalszymi odsetkami ustawowym za opóźnienie w razie zmiany ich wysokości, liczonymi od 12 stycznia 2017 roku do dnia zapłaty, z zastrzeżeniem pozwanym A. J. (1) oraz K. J. prawa do powołania się w postępowaniu egzekucyjnym na ograniczenie ich odpowiedzialności do nieruchomości położonej w L., dla której Sąd Rejonowy w L. V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW nr (...), gdzie na rzecz powoda ustanowiono hipotekę umowną zwykłą w kwocie 400.000zł, a także kwotę 6.177zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu, albo wnieśli w tymże terminie zarzuty.

W dniu 22 lutego 2017 roku pozwani wnieśli zarzuty od wydanego nakazu zapłaty, zaskarżając go w całości. Jednocześnie podnieśli zarzut przedawnienia roszczeń dochodzonych pozwem, braku legitymacji czynnej do ich dochodzenia oraz bezzasadności żądań. Domagali się uchylecia nakazu zapłaty i oddalenia powództwa w całości oraz zasądzenia od powoda na rzecz pozwanych kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Precyzując zarzut przedawnienia wskazali pozwani, iż dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej termin przedawnienia wynosi trzy lata. Motywowali, że powód nie posiada legitymacji czynnej, bowiem umowa z 3 października 2011r. była nieważna. Ostatecznie wskazywali, iż dokumentacja przedłożona przez powoda nie potwierdza ani źródła, ani rodzaju wierzytelności.

Zaskarżonym wyrokiem z 31 maja 2017r. Sąd Okręgowy w Częstochowie orzekł, iż:

1. utrzymuje w mocy w całości nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym z dnia 31 stycznia 2017 r. wydany w sprawie I Nc 17/17;

2. zasądza solidarnie od pozwanych A. J. (1) i K. J. na rzecz powoda (...) Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. kwotę 1.800 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że 26 kwietnia 1999 roku w T. została zawarta umowa nr (...) o kredyt krótkoterminowy w rachunku bieżącym pomiędzy Bankiem (...) S.A. w K., a A. J. (1), K. J., (...) s.c. w T.. Bank udzielił pozwany prawo do zaciągania kredytu w ciężar prowadzonego na rzecz Kredytobiorcy rachunku bieżącego nr (...) - (...), w okresie od 26 kwietnia 1999r. do 20 kwietnia 2000r., z maksymalnym pułapem zadłużenia w kwocie 400.000zł.

Zgodnie z aneksem nr (...) do umowy nr (...) przedmiotem zabezpieczenia kredyt miała być m.in. hipoteka zwykła na nieruchomości położonej w L. przy ul. (...) zapisanej w KW Nr (...).

Stwierdzono, że 30 października 2000r. Bank poinformował pozwanych, że zadłużenie z tytułu umowy kredytu nr (...) na dzień 29 października 2000r. wyniosło:

- stan rachunku bieżącego nr (...) - (...) - 355.000,00 zł.
- zadłużenie przeterminowane z tytułu rat kapitałowych 45.000,00 zł.
- zadłużenie przeterminowane z tytułu zaległych odsetek 35.285 48 zł.

W związku z brakiem spłaty zadłużenia przez pozwanych Bank (...) wystawił w dniu 10.11.2000 roku bankowy tytuł egzekucyjny nr KR-82/2000. Na płatne i wymagalne zadłużenie w kwocie 346.533,70 zł. składało się:

- 1 – niespłacony kapitał w kwocie: 300.000,00 zł.
- 2 – niespłacone odsetki umowne za okres od 30 maja 2000r. do 29 października 2000r.: 41.991,43 zł.
- 3 – niespłacone odsetki podwyższone od niespłaconego w terminie zadłużenia z tytułu kapitału za okres od 21 sierpnia 2000r. do 09 listopada 2000r.: 4.386,41 zł.
- 4 – koszty prowizji: 155,86 zł.

Sąd Okręgowy stwierdził nadto, iż postanowieniem Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z 23 kwietnia 2001r., wydanym w sprawie o sygn. akt I Co 97/01, została nadana klauzula wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu numer 82/2000, wydanemu przez Bank (...) S.A. w K. przeciwko A. J. (1), K. J., G. J..

Na podstawie umowy zawartej 3 października 2011r. w W., (...) Bank (...) S.A. w K. sprzedał na rzecz (...) Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. wszystkie wierzytelności, na zasadach i warunkach określonych w Umowie. Jednocześnie powód nabył wraz z każdą wierzytelnością wszelkie odnoszące się do niej zabezpieczenia wymienione w Załączniku 2 (Zabezpieczenia), według ich stanu na 31 marca 2011r., w tym hipoteki zwykłe i kaucyjne oraz inne prawa związane z daną wierzytelnością i jej zabezpieczeniami, w tym w szczególności roszczenia o zaległe odsetki, kary umowne i zwrot kosztów. Przedmiotem sprzedaży była wierzytelność przysługująca (...) Bankowi (...) S.A. w K. wobec A. J. (1) i K. J. prowadzących Przedsiębiorstwo-Produkcyjno -Usługowe (...) s.c. z tytułu zawartej umowy nr (...) o kredyt krótkoterminowy w rachunku bieżącym na kwotę 200.000zł wraz z odsetkami w kwocie 597.812,16zł. Wraz z wierzytelnością sprzedana została hipoteka zwykła ujawniona księdze wieczystej nr (...).

Jak ustalono, 12 stycznia 2017r. powód poinformował pozwanych o przelewie na rzecz Funduszu wierzytelności Banku z tytułu umowy kredytu nr (...), wraz z wszystkimi związanymi z tą wierzytelnością zabezpieczeniami. Tego samego dnia powód zawiadomił pisemnie pozwanych, że obecnie kwota do zapłaty wynosiła:

- kapitał - 200 000,00zł
- odsetki karne na dzień 31 marca 2011r. (naliczone przez Bank) - 597 812,16zł

- odsetki umowne na dzień 31 marca 2011r. (naliczone przez Bank) - 0,00 zł
- odsetki karne od dnia 1 kwietnia 2011r. do dnia 29 października 2011r. -27 249 32zł, czyli łącznie 825.061,48zł.

W oparciu o wskazane w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku dokumenty, złożone do akt sprawy, których autentyczności i wiarygodności strony nie kwestionowały, Sąd Okręgowy przyjął, że Bank (...) S.A. w K. z pozwanymi łączyła umowa kredytu nr (...), na podstawie której Bank udzielił A. J. (1) i K. J. kredytu krótkoterminowego w rachunku bieżącym. Jego zdaniem nie ulegało również wątpliwości, że pozwany na skutek zaprzestania regulowania zadłużenia z tytułu zawarcia umowy kredytu posiadał zadłużenie wobec wierzyciela oraz, że Bank skutecznie wystawił Bankowy Tytuł Egzekucyjny, któremu Sąd nadał klauzulę wykonalności. Za ważną uznał zawartą 3 października 2011r. pomiędzy powodem, a pierwotnym wierzycielem, umowę przelewu wierzytelności, dotyczącą zobowiązania pozwanych, którego dotyczy niniejsza sprawa. Uznał Sąd, że w świetle załączonych odpisów pełnych z KRS wskazani w umowie pełnomocnicy Banku (...) S.A. w K. zostali umocowani do działania w sposób prawidłowy przez osoby, które posiadały uprawnienia do dokonywania tych czynności.

Zdaniem Sądu pierwszej instancji pozwani nie udowodnili, aby dokumenty przedłożone przez powoda nie były prawdziwe, nie wykazali też spłacenia dochodzonej należności. Dokumentacja złożona przez stronę powodową, nie budziła jego wątpliwości, zwłaszcza, że pozwani nie przedstawili dowodów przeciwnych.

Odnosząc się do zarzutu przedawnienia roszczenia dochodzonego przez pozwanych stwierdził Sąd Okręgowy, że przedawnienie wierzytelności zabezpieczonej hipoteką wprawdzie pociąga za sobą tylko skutki w sferze obligacyjnej, jednak nie pozbawia wierzyciela hipotecznego uprawnienia do zaspokojenia się z nieruchomości. Wskazał, że właścicielowi nieruchomości obciążonej nie przysługuje zarzut przedawnienia, niezależnie od tego, czy jest też dłużnikiem osobistym, czy tylko rzeczowym. Kierował się przy tym regulacją art. 319 kpc, uznając, że skoro pozwani są dłużnikami osobistymi i rzeczowymi, nie mogą bronić się skutecznie zarzutem przedawnienia (art. 117 kc), natomiast należało uwzględniając powództwo, ograniczyć ich odpowiedzialność do obciążonej hipoteką nieruchomości. Wprowadzona z dniem 20 lutego 2011 r. zmiana art. 77 w zw. z treścią art. 69 ustawy o księgach wieczystych i hipotece, polega bowiem na wyłączeniu skutków przedawnienia wobec świadczenia ubocznego oraz roszczenia o przyznane koszty postępowania, a także inne roszczenia o świadczenia uboczne, jeżeli zostały wymienione w dokumencie stanowiącym podstawę wpisu hipoteki do księgi wieczystej. Podnoszony zarzut przedawnienia zdaniem Sądu pierwszej instancji nie był więc skuteczny.

Jak zaznaczano w uzasadnieniu kwestionowanego wyroku, wbrew stanowisku pozwanych, zgodnie z regulacją art. 65 ustawy o księgach wieczystych, wierzyciel hipoteczny jest uprawniony do zaspokojenia się z obciążonej nieruchomości bez względu na to, kto stał się jej właścicielem po obciążeniu hipoteką. Zmiana właściciela nieruchomości obciążonej w wyniku czynności prawnej pozostaje bez wpływu na dalsze istnienie hipoteki, każdy bowiem kolejny właściciel staje się z mocy prawa dłużnikiem hipotecznym.

Powołał się przy tym Sąd pierwszej instancji na art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 26 czerwca 2009 r. o zmianie ustawy o księgach wieczystych i hipotece, zgodnie z którym do hipotek zwykłych powstałych przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej stosuje się przepisy w dotychczasowym brzmieniu oraz art. 71 ustawy, zgodnie z którym domniemanie istnienia prawa wynikające z wpisu hipoteki obejmuje, jeżeli chodzi o odpowiedzialność z nieruchomości, także wierzytelność zabezpieczoną hipoteką. Wskazał, że hipoteka zabezpieczająca przelaną wierzytelność powstała przez wejściem w życie ustawy nowelizującej, wobec czego zastosowanie w niniejszej sprawie znajdują przepisy ustawy o księgach wieczystych i hipotece w brzmieniu obowiązującym przed 20 lutego 2011r.

Zaznaczył ponadto, iż zgodnie z treścią art. 79 ustawy o księgach wieczystych i hipotece, w razie przelewu wierzytelności hipotecznej na nabywcę przechodzi także hipoteka, chyba że ustawa stanowi inaczej, przy czym niezbędny jest wpis w księdze wieczystej. Stanowił nadto, że wierzytelność zabezpieczona hipoteką nie może być przeniesiona bez hipoteki, chyba że ustawa stanowi inaczej (ust. 1), zaś hipoteka nie może być przeniesiona bez wierzytelności, którą zabezpiecza (ust. 2). Za skuteczne uznał Sąd Okręgowy, w związku z ujawnieniem hipoteki w

księdze wieczystej nieruchomości pozwanych na rzecz powoda, iż doszło do przeniesienia hipotek na skutek umowy przelewu wierzytelności zabezpieczonej hipotecznie, w której treści skutek ten został wyraźnie zaznaczony.

Uwzględniając powództwo Sąd pierwszej instancji powoływał się nadto na domniemania wynikające z art. 3 ustawy i księgach wieczystych i hipotece : wiarygodności ksiąg wieczystych oraz nieistnienia praw wykreślonych z księgi wieczystej. Przyjął zatem, że powód udowodnił zasadność roszczenia oraz jego wysokość, w tym jego wymagalność, stąd nakaz zapłaty utrzymano w mocy.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. oraz §2 ust. 6 w zw. z §3 ust. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Apelację od tego wyroku w całości wnieśli pozwani, zarzucając mające wpływ na wynik sprawy naruszenie przepisów postępowania, a to art. 129 § 3 kpc poprzez jego błędna wykładnię polegającą na przyjęciu, iż poświadczenie przez adwokata odpisu dokumentu prywatnego korzysta z domniemania autentyczności i zgodności z prawdą tego, co zostało w nim urzędowo stwierdzone. Wskazali, że niesłusznie Sąd uznał autentyczność i zgodność z prawdą informacji zawartych w wydruku z 21 października 2011r., który jako jedyny miałby potwierdzać wysokość roszczenia powoda opiewającego na kwotę 200.000zł. Zarzucali nadto naruszenie przepisów postępowania, a to art. 245kpc poprzez jego błędna wykładnię polegająca na przyjęciu, iż wydruk z 21 października 2011 r., dołączony do pozwu, może być uznany za dokument w sytuacji, gdy nie zawiera on podpisu wystawcy. Apelujący podnosili także naruszenie przepisów postępowania postaci art. 233 § 1 kpc poprzez sprzeczną z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego i niesłuszne przyjęcie, iż powód 12 stycznia 2017 r. poinformował pozwanych o przelewie na swoją rzecz wierzytelności istniejących na podstawie umowy z dnia 26 kwietnia 1999 r. nr (...) o kredyt krótkoterminowy wraz z zabezpieczeniami. Zarzucali, że powód nie udowodnił wysokości kwoty roszczenia w

niniejszej sprawie, zaś wydruk z 21 października 2011r. nie może zostać uznany za dokument, bowiem nie jest podpisany i nie został nigdy doręczony powodowi. Zarzucali skarżący nieprawidłowe umocowanie pełnomocników Banku (...) Spółki Akcyjnej w K., biorących udział w umowie przelewu wierzytelności z dnia 3 października 2011r., bowiem nie wykazano zakresu ich kompetencji. Wnioskowali zatem, że umowa cesji jest nieważna. W apelacji zarzucono ponadto mające wpływ na wynik sprawy naruszenie przepisów postępowania, a to art. 233 § 1 kpc poprzez sprzeczną z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego, polegającą na pominięciu okoliczności stwierdzonej przez notariusza, że w załącznikach o numerach 6, 7 i 8 do umowy sprzedaży wierzytelności, na której poświadczono podpisy, w miejscach przeznaczonych na podpisy brak jest owych podpisów, natomiast w załączniku nr 5 brak jest danych co do osób reprezentujących strony, numeru i daty sporządzenia protokołu, zgłoszonych uwag i wyjaśnień, co świadczy o istotnych błędach w zakresie sporządzonej umowy cesji, mających wpływ na wynik sprawy. Podnosili, że doszło do naruszenia przepisów postępowania, a to art. 328 § 1 kpc poprzez niewskazanie, z jakiej przyczyny sąd pominął istotną dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy okoliczność w zakresie załączników o numerach 5, 6, 7 i 8 do umowy sprzedaży wierzytelności, wyżej już naprowadzaną.

Skarżący wnosili zatem o zmianę wyroku Sądu pierwszej instancji w całości poprzez uchylenie nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu nakazowym przez Sąd Okręgowy w Częstochowie Wydział I Cywilny 31 stycznia 2017r., w sprawie o sygnaturze akt: I Nc 17/ 17 i oddalenie powództwa w całości, ewentualnie o uchylenie wyroku Sądu pierwszej instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania; wnosili nadto o zasądzenie na rzecz pozwanych kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Powód wnosił o oddalenie apelacji pozwanych i zasądzenie na jego rzecz od pozwanych solidarnie kosztów postępowania odwoławczego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanych nie była uzasadniona.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż stan faktyczny w zakresie istotnym, dla rozstrzygnięcia sporu w niniejszej sprawie został ustalony przez Sąd Okręgowy prawidłowo, w oparciu o szczegółowo wskazane w uzasadnieniu kwestionowanego orzeczenia środki dowodowe materiału dowodowy i stosownie do niesionej przez nie treści. Z tych przyczyn Sąd Apelacyjny w całości podzielił te ustalenia faktyczne i uznał je za własne, bez konieczności zbędnego ponownego przytaczania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 26 kwietnia 2007 r., II CSK 18/07, Lex nr 966804; orzeczenie Sadu Najwyższego z 13 grudnia 1935 r., C III 680/34. Zb. Urz. 1936, poz. 379, z 14 lutego 1938 r., C II 21172/37, Przegląd Sądowy 1938, poz. 380 i z 19 listopada 1998 r., III CKN 792/98, OSNC 1999, Nr 4, poz. 83; wyrok Sądu Najwyższego z 9 marca 2006 r., I CSK 147/05). Niewielką modyfikacją jest jedynie kwestia omyłki w dacie zawiadomienia pozwanych o cesji wierzytelności, bowiem dotyczyła ona pisma z 21 października 2011r., nadanego 24 października 2011r. w Urzędzie Poczтовым, natomiast data 12 stycznia 2017r. stwierdzona przez Sąd pierwszej instancji stanowiła datę uwierzytelnienia dokumentu przez pełnomocnika powoda. Przyjąć w tym stanie rzeczy wypadło, iż najpóźniej po upływie 21 dni od nadania, uwzględniając ewentualną awizację, pozwani mieli możliwość zapoznania się z pismem powoda.

Nieskuteczny okazał się być zarzut naruszenia art. 129 § 3 kpc w odniesieniu do dokumentu w postaci informacji o zmianie wierzyciela z 21 października 2011r. Z wydruku znajdującego się w aktach wynika bowiem, iż został on sporządzony i opatrzony podpisem szefa D. (...) powoda, A. J. (2). Oryginał pisma opatrzony podpisem wystawcy siłą rzeczy został wysłany pozwanym. Nie sposób zatem przyjąć za błędne uznanie wiarygodności i mocy dowodowej kopii tego pisma, opatrzonej uwierzytelnieniem przez radcę prawnego reprezentującego powoda w niniejszej sprawie. Z treści pisma wynika fakt i zakres cesji wierzytelności na rzecz powoda z 3 października 2011r., rozmiar zadłużenia pozwanych oraz wskazanie konta bankowego wierzyciela, na które należy dokonywać wpłat. Pozwani zostali nadto zachęceni do kontaktu z powodem, celem ustalenia warunków spłaty zadłużenia, z czego bezsprzecznie nie skorzystali. W aktach sprawy znajduje się ponadto zestawienie wysłanych listów poleconych z 24 października 2011r., dotyczące także powyższej korespondencji z pozwanymi. Nie doszło zatem do naruszenia przepisów art. 245 kpc oraz art. 129 § 3 kpc, które miałyby wpływ na wynik sprawy. Niezasadny okazał się również zarzut naruszenia art. 233 § 1 kpc poprzez uznanie, iż powód poinformował pozwanych o cesji wierzytelności. Zarówno bowiem redakcja pisma, jak i dowód jego nadania, stanowią należyte poparcie powyższego ustalenia; wysłanie pisma zgodnie z zapisem w księdze nadawczej uwzględniający numer przesyłki powoda stanowiło wskazanie dla stwierdzenia jego dostarczenia pozwanym w sposób umożliwiający należyte zapoznanie się z nim. Okoliczności dotyczących występujących nieprawidłowości w doręczaniu im korespondencji na wskazany adres pozwani nie naprowadzali, ani też nie wykazali, zatem prawidłowość ustalenia w tej mierze nie została podważona.

Nie doszło nadto do naruszenia art. 233 § 1 kpc poprzez uznanie za wykazaną wysokość dochodzonego roszczenia. Wskazać godzi się na charakter dowodu w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego, który stwierdza istnienie, wysokość oraz wymagalność roszczenia powoda wobec pozwanych. W istocie nie posiada on cech dokumentu urzędowego. W obowiązującej regulacji posiada on niewątpliwie status dokumentu prywatnego, z wszelkimi tego konsekwencjami. Został on złożony do akt w formie kserokopii uwierzytelnionej za zgodność z oryginałem przez profesjonalnego pełnomocnika – radcę prawnego, występującego po stronie powodowej w niniejszej sprawie, zatem słusznie uznał Sąd pierwszej instancji, iż może stanowić dowód w sprawie.

Wskazane wyżej okoliczności nim stwierdzone, pozostają w ścisłej korelacji z faktami wynikającymi z domniemań ustanowionych w przepisach ustawy o księgach wieczystych i hipotece, a dotyczących właśnie hipoteki, obciążającej nieruchomości pozwanych dla zabezpieczenia roszczeń powoda. Zgodnie z art. 71 ustawy o księgach wieczystych i hipotece w brzmieniu pierwotnym (Dz. U. z 1982 r. Nr 19, poz. 147), domniemanie istnienia prawa wynikające z wpisu hipotek obejmuje, jeżeli chodzi o odpowiedzialność z nieruchomości, także wierzytelność zabezpieczoną hipoteką. Przepis ten w powołanym brzmieniu znajduje zastosowanie w niniejszej sprawie, bowiem zgodnie z art. 10 ust. 2 zd. 1 ustawy z dnia 26 czerwca 2009 r. o zmianie ustawy o księgach wieczystych i hipotece oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2009 r. Nr 131, poz. 1075) do hipotek zwykłych powstałych przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej stosuje się przepisy ustawy w dotychczasowym brzmieniu. Z mocy art. 69 ustawy w poprzednim brzmieniu, który nadal stosuje się do hipotek zwykłych, wpis ten zabezpiecza także odsetki za opóźnienie w wysokości ustawowej

i to niezależnie od treści dokonanego wpisu. Ponadto z mocy art. 3 ustawy wynika, że z ujawnionymi hipotekami związane jest domniemanie prawne zgodności wpisów w księgach wieczystych z rzeczywistym stanem prawnym i każdy kto ma interes może na to domniemanie się powołać, natomiast strona przeciwna może to domniemanie obalić, jednakże wówczas ciężar dowodu spoczywa na osobie, która kwestionuje prawdziwość wpisów ujawnionych w księdze wieczystej.

Wynikające z wpisów do ksiąg wieczystych teje nieruchomości domniemania w zakresie hipoteki umownej zwykłej, świadczą więc, zdaniem Sądu Apelacyjnego w składzie rozpoznającym niniejszą sprawę, o istnieniu oraz wysokości zobowiązania, stwierdzonego nadto bankowym tytułem egzekucyjnym, w zakresie dochodzonym pozwem w niniejszej sprawie.

Pozwani mimo zgłoszenia szeregu zarzutów w istocie nie wykazali, iżby to zobowiązanie nie istniało lub by istniało w mniejszym rozmiarze, niż był podawany przez powoda. W żaden sposób nie zostało udowodnione, by pozwani nie otrzymali kwoty kredytu, ani też by go w jakimkolwiek zakresie – w odniesieniu do żądania pozwu – spłacili, tym samym wywiązując się ze zobowiązania wobec instytucji bankowej. Ciężar dowodu w tej mierze bezsprzecznie spoczywał na stronie pozwanej, z mocy art. 6 k w zw. z art. 232 kpc. Strona powodowa ze swej strony wykazała konieczne dla uwzględnienia jej powództwa okoliczności dowodami złożonymi do akt sprawy, korzystając nadto z domniemań ustanowionych przez wskazane w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku przepisy ustawy o księgach wieczystych i hipotece.

Zważywszy na zakres informacji chronionych normami ustawy – Prawo bankowe, Sąd Apelacyjny dostrzegł trudności dowodowe, jakie mógł napotkać powód, zmierzając do przedstawienia wyciągów z rachunku bankowego pozwanych w celu udowodnienia stanu ich zadłużenia. Zdaniem jednak Sądów obu instancji zaofiarowane przez stronę powodową dowody należycie wykazały dochodzone roszczenie co do zasady oraz wysokości.

Pozwani natomiast, mimo realnych możliwości dowodowych, nie obalili domniemań ustanowionych ustawowo, ani też nie udowodnili okoliczności niweczących roszczenie powoda, z wszelkimi tego konsekwencjami.

Pozwanym nie udało się również skutecznie podważyć ważności umowy cesji wierzytelności z 3 października 2011r. Osoby podpisujące ją z ramienia poprzedniego wierzyciela - Banku (...) Spółki Akcyjnej w K., były bowiem do tego, wbrew stanowisku skarżących, należycie umocowane przez osoby ujawnione w wypisie z KRS strony umowy. Legitymowały się również stosownymi pełnomocnictwami w zakresie przedmiotowym, pozwani oprócz hipotez nie wskazali konkretnych przyczyn, dla których miałyby nastąpić wyłączenie zawierania umów sprzedaży wierzytelności Banku z zakresu ich kompetencji. Zwłaszcza legitymacja pełnomocnika A. G. do działania jako Dyrektora w zakresie Departamentu Kredytów Zwiększonego Ryzyka nie budziła wątpliwości Sądu Odwoławczego, w odniesieniu do uprawnienia do zawarcia umowy cesji dotyczącej zobowiązania kredytowego pozwanych, w świetle treści udzielonego mu przez uprawnionych prokurentów pełnomocnictwa. Było to także poddane sprawdzeniu przez zastępcę notariusza sporządzającego akt zawierający umowę cesji.

Jeżeli chodzi natomiast o załączniki nr 5 – 8 do umowy cesji wierzytelności, wskazać wypada, iż nie były one przedmiotem dowodu oraz podstawą ustaleń faktycznych Sądu pierwszej instancji, zwłaszcza, że umowy pozwanych dotyczył załącznik nr 1 – lista wierzytelności oraz załącznik nr 2 - zabezpieczenia. Ewentualne braki w zakresie tych załączników pozostawały zatem bez związku ze sprawą. Także w tym wypadku zarzut naruszenia art. 233 § 1 kpc i art. 328 § 1 kpc okazał się być bezskuteczny.

Reasumując : nie sposób było uznać za skarżącymi, iżby umowa cesji wierzytelności z 3 października 2011r. była nieważna.

W świetle powyższych rozważań wypadało stwierdzić, iż żaden z podnoszonych w apelacji zarzutów naruszenia przepisów prawa procesowego nie mógł odnieść skutku. Nie dopatrzyl się również Sąd Apelacyjny rozważanych z urzędu naruszeń przepisów prawa materialnego.

Bezsprzecznie bowiem dochodzone w niniejszej sprawie roszczenie nie jest przedawnione, jako zabezpieczone hipoteką ujawnioną w księdze wieczystej nieruchomości pozwanych; powód stał się nabywcą wierzytelności wraz z hipoteką, co ujawniono stosownymi wpisami. Zarzut przedawnienia zgłoszony przez pozwanych również nie mógł odnieść skutku. Wierzytelnością hipoteczną jest bowiem prawo majątkowe o charakterze cywilnoprawnym, polegające na roszczeniu wierzyciela o spełnienie świadczenia pieniężnego, objętego zabezpieczeniem hipotecznym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 28 lutego 2017r., I CSK 133/16, OSNC 2017, 11, poz. 129).

Przedawnienie wierzytelności zabezpieczonej hipoteką nie narusza uprawnienia wierzyciela hipotecznego do uzyskania zaspokojenia z nieruchomości obciążonej, poza roszczeniami o świadczenia uboczne (art. 77 ustawy o księgach wieczystych i hipotece), zwłaszcza, że zgodnie z art. 79 ustawy w razie przelewu wierzytelności hipotecznej na nabywcę przechodzi także hipoteka, która została ujawniona na rzecz powoda w księdze wieczystej nieruchomości pozwanych konstytutywnym wpisem.

W tym stanie rzeczy należało uznać zaskarżone orzeczenie Sądu Okręgowego za prawidłowe, oddalając bezzasadną apelację pozwanych na mocy art. 385 kpc.

O kosztach postępowania apelacyjnego wyrzeczono po myśli art. 98 § 1 i 3 kpc w zw. z art. 105 § 2 kpc w zw. z art. 108 § 1 kpc, obciążając nimi przegrywających pozwanych, na zasadzie odpowiedzialności za wynik sporu. Na koszty należne wygrywającemu powodowi składa się wynagrodzenie pełnomocnika będącego radcą prawnym, obliczone stosownie do § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Pełnomocnikowi pozwanej ustanowionemu z urzędu przyznano koszty nieopłaconej pomocy prawnej w postępowaniu apelacyjnym od Skarbu Państwa na zasadzie § 8 pkt 6 w zw. z § 16 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 4 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu.

SSO del. Lucyna Morys – Magiera SSA Piotr Wójtowicz SSA Lucyna Świdorska - Pilis